

വലിയപാലത്ത് പുതിയ പാലം നിർമ്മാണം - ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

സാമൂഹ്യആഘാതപഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട്

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ കസബ, കോട്ടുളി വില്ലേജുകളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ചാലപ്പുറം പുതിയ പാലത്തിന് പകരമായി, വലിയ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമീപന റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി കസബ വില്ലേജിലെ സർവ്വേ നമ്പർ 399, കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ 42/14, 42/1 C എന്നീ സർവ്വേ നമ്പറുകളിൽപ്പെടുന്ന സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ 0.0397 ഹെക്ടർ ഭൂമി, 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും, സുതാര്യതയ്ക്കും, പുനരധിവാസത്തിനും, പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമത്തിലെ വകുപ്പുകൾക്കും ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി, ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ മുന്നോടിയായി സാമൂഹ്യ ആഘാതപഠനം നടത്തി തയ്യാറാക്കിയ കരട് റിപ്പോർട്ട്

Executive Summary

- **Project and public purpose**

കസബ വില്ലേജിലെ പുതിയ പാലത്തെയും കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ പുതിയ പാലത്തിനേയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതും കനോലി കനാലിന് കുറുകെയുള്ള വീതി കുറഞ്ഞ നടപ്പാലത്തിന് പകരമായി വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിയാണിത്

വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് നിർമ്മിച്ച, പടികളോട് കൂടിയ പാലം. പിന്നീട് സൈക്കിൾ യാത്രക്കാർക്കുതകുന്ന രീതിയിൽ പുനർനിർമ്മിച്ചിരുന്നു. ഇത് വഴി ഇപ്പോൾ സൈക്കിൾ കൂടാതെ മറ്റ് ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളും കടന്ന് പോകുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ ഈ പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തും താമസക്കാർ കൂടിവരികയും ഇരുവശത്തുമുള്ള പ്രധാന കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് എളുപ്പത്തിൽ എത്തിച്ചേരാനുതകുന്ന, വാഹന ഗതാഗതത്തിനുതകുന്ന ഒരു വലിയ പാലം അത്യാവശ്യമായി വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ അത് നിർമ്മിക്കുവാനാണ് ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

- **Location**

പാലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗം കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ നമ്പർ 399 ലും കിഴക്ക് ഭാഗം കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ റീ. സ 42/14, 42/1 എന്നിവയിൽപ്പെടുന്നു.

- **Size and attributes of Land acquisition**

ഈ പദ്ധതിക്ക് മൊത്തം ആവശ്യമായി വരുന്നത് 0.6885 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ളത്

0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം മാത്രമാണ്. ഇതിൽ കസബ ഭാഗത്ത് ഒരു വീടും ഒരു കടമുറിയും, കോട്ടുളി ഭാഗത്ത് ഏറെ നാളായി അടഞ്ഞു കിടക്കുന്ന രണ്ട് മുറികളുള്ള ഒരു കെട്ടിടവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

- **Alternatives considered**

പ്രായോഗികമല്ല

- **Social impacts**

കസബ ഭാഗത്ത് ഒരു വീടിനെയും ആ വീട്ടുടമയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഒരു കടമുറിയെയും പാലത്തിന്റെ കിഴക്ക് ഭാഗത്ത്, അടഞ്ഞുകിടക്കുന്ന രണ്ട് മുറികെട്ടിടത്തെയുമാണ് ബാധിക്കുന്നത്.

- **Mitigation measures**

നിലവിൽ താമസിച്ചുവരുന്ന വീട് പൊളിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, നിയമത്തിലും ചട്ടത്തിലും അനുശാസിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള നഷ്ട പരിഹാരവും കോഴിക്കോട് നഗര സഭയുടെ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിൽ ഇളവ് വരുത്താനുള്ള നടപടിയും

- **Detailed project description**

Background of the project, including developer’s background and governance/management structure

കസബ-കോട്ടുളി വില്ലേജുകളെ തമ്മിൽബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്, കനോലി കനാലിന് കുറുകെ ചാലപ്പുറം പുതിയ പലത്ത് 70 വർഷത്തിലധികം പഴക്കമുണ്ടായിരുന്ന, നടക്കുവാൻ മാത്രം ഉതകുന്ന രീതിയിൽ സ്റ്റേപ്പുകളോട് കൂടിയപാലം, പിന്നീട് സൈക്കിൾ യാത്രക്കാർക്ക് ഉതകുന്ന രീതിയിൽ പുതുക്കി പണിതു.എന്നാൽ കേവലം ഒരു മീറ്ററോളം മാത്രം വീതിയുള്ള ഈ പാലത്തിലൂടെ മോട്ടോർ സൈക്കിൾ/ സ്കൂട്ടറുകൾ കടന്ന് പോകുമ്പോൾ കാൽനട യാത്രക്കാർക്ക് വളരെയേറെ പ്രയാസം ഉണ്ടാകുന്നു.നാടും നഗരവും ഒരുപോലെ വികസന കുതിപ്പിലാകുമ്പോൾ, ഇടുങ്ങിയ പാലം ഒന്നിവും ഉതകുകയില്ല. നിലവിലെ പാലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറ് വശത്ത് തളിക്ഷേത്രം, സാമൂതിരി ഹൈസ്കൂൾ, പാളയം ബസ്സ്റ്റാന്റ് , കല്ലുത്താൻ കടവ് വെജിറ്റബിൾ മാർക്കറ്റ്. റെയിൽവെ സ്റ്റേഷൻ, കല്ലായ് മരവുവസായ കേന്ദ്രം എന്നിവയിലേക്കും, കിഴക്ക് ഭാഗത്ത് എരവത്ത് കൂന്ന് ഐ.ടി ഐ, മിംസ് ആശിപത്രി, ഗോവിന്ദപുരം സെൻട്രൽ സ്കൂൾ, മീഞ്ചന്ത ബൈപാസ് എന്നിവയിലേക്കും പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടാൻ ഉപകരിക്കുന്ന ഏറ്റവും എളുപ്പത്തിലുള്ള മാർഗ്ഗമാണിത്. മലബാറിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഉൾനാടൻ ജലപാതയായ

കനോലി കനാലിലൂടെ ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള ജലഗതാഗതത്തിന് തടസ്സമില്ലാത്ത രീതിയിലായിരിക്കും പാലത്തിന്റെ നിമ്മിതി.

ഈ ഒരു പദ്ധതിക്കായി മൊത്തം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുള്ളത് 0.6885 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. ഇതിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ബാക്കിയുള്ള 0.397 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഇനി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ളത്.

ദേശീയ ജലപാതയായ കനോലി കനാലിന് കുറുകെയാണ് ഇവിടെ വലിയപാലം നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്. മൊത്തത്തിൽ 7 സ്പാനുകളുള്ള പാലത്തിന്റെ സെന്റർസ്പാൻ 45 മീ. നീളത്തിലും 12 മീ. വീതിയിലും Bowstring മാതൃകയിലായിരിക്കും. മെയിൻ സ്പാനിന് തൂണുകൾ ഉണ്ടാകില്ല. ഹോറിസോണ്ടൽ ക്ലിയറൻസ് 40 മീറ്ററും വർട്ടിക്കൽ ക്ലിയറൻസ് MSL ൽ നിന്ന് 6 മീറ്ററും ആണ്. ഇരുവശത്തുമുള്ള മൂന്ന് സ്പാനുകൾ 25 മീറ്റർ നീളത്തിലും 11 മീറ്റർ വീതിയിലും ആയിരിക്കും . പാലത്തിന്റെ ഇരു വശത്തും 1.5 മീറ്റർ വീതിയിൽ നടപാതയും ഉണ്ട്. പാലം അവസാനിക്കുന്ന ഇരുഭാഗത്തും 21 മീറ്റർ വീതിയിലാണ് സ്ഥലം എടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇത് ഇരു വശത്തുമുള്ള സർവ്വീസ് റോഡുകൾക്കായി ഉപകരിക്കും. നിർമ്മിക്കുന്ന റോഡ് ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് Bituminus Macadam & Bituminus Concrete ചെയ്യുന്നു. റോഡിന്റെ ഇരുവശത്തും ഡ്രെയിനേജ്, അതിന് മുകളിലായി നടപാത, ഹാൻഡ് റെയിൻ എന്നിവയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. റോഡ് എറവത്കുന്നിൽ ചേരുന്ന ഭാഗം ബെൽമൗത്ത് മാതൃകയിലായിരിക്കും. ഈ പ്രവൃത്തി ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നത് കേരള സർക്കാർ 2001 ൽ സ്ഥാപിച്ച കേരള റോഡ് ഫണ്ട് ബോർഡ് ആണ് (KRFB). റോഡുകളിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും, മറ്റ് ഗതാഗത സൗകര്യ വികസനത്തിനും ആവശ്യമായ ധനസഹായം നൽകി വരുന്നത് KRFB തന്നെയാണ്.

Rationale for project including how the project fits the public purpose criteria listed in the act
നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയത് പോലെ ചാലപ്പുറം പുതിയപാലം കാൽനടയാത്രക്കാർക്ക് പോലും പ്രയാസമുൾക്കൊള്ളുന്ന രീതിയിലേക്ക് മാറിയ സാഹചര്യത്തിൽ പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തുമായി താമസിക്കുന്നവർ വലിയ ഒരു പാലത്തിനായി ഏറെ പ്രതിഷേധ സമരങ്ങൾ നടത്തുകയും പുതിയ പാലത്തെ പൊളിഞ്ഞ പാലം എന്ന് പ്രതിഷേധ പേർ നൽകുകയും ചെയ്തതായി അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇരു ചക്രവാഹനം യാത്രപോലും തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന രീതിയിൽ പാലത്തിൽ തടസ്സങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തിരുന്നത്രേ. പിന്നീട് അത് മാറ്റിയ ശേഷമാണ് ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങൾ ഇതു വഴി സുഗമമായി യാത്ര ആരംഭിച്ചത്. ഇത് കാൽനടക്കാർക്ക് പ്രയാസമുൾക്കൊള്ളുന്നു. ഈ പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ളവർക്ക് എളുപ്പത്തിൽ വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ വലിയ പാലം ഏറെ സഹായകമായിരിക്കും. അതിനാൽ ഈ പാലത്തിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താ

കൾ ഇരുവശത്തും താമസിച്ചു വരുന്നവർ തന്നെയാണ്. അതിനാൽ തന്നെ ഈ പാലത്തിന്റെ സ്ഥലം ഏറ്റെടുപ്പ് പൊതു ആവശ്യത്തിന് തന്നെയാണ്.

Details of project size, location, capacity, output, production targets, costs, risks

കനോലി കനാലിന് കുറുകെയുള്ള ചാലപ്പുറം പുതിയപാലം ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളുടെ ബാഹുല്യം കാരണം കാൽനടയാത്ര പോലും ദുഷ്കരമായ അവസ്ഥയിൽ, ഏറെ കാലത്തെ പ്രതിഷേധങ്ങൾക്കൊടുവിൽ പുതിയ പാലത്തിന് പകരമായി ഒരു വലിയ പാലം നിർമ്മിക്കാനാണ് ഈ പദ്ധതി. ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ, വരാനിരിക്കുന്ന ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതത്തിന് തടസ്സമില്ലാത്ത രീതിയിലാണ് ഇത് നിർമ്മിക്കപ്പെടുക. ഇരു ഭാഗത്തെ ജനങ്ങൾക്കും എളുപ്പത്തിൽ വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ ഇത് ഏറെ സഹായകരമാണ്.

മൊത്തത്തിൽ കസബ, കോട്ടുളി വില്ലേജുകളിലെ 0.6885 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ആവശ്യമായി വരുന്നത്. ഇതിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ആദ്യഘട്ടമായി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ബാക്കിയുള്ള 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം കൂടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ ത്വരിതഗതിയിൽ പാലവും സമീപന റോഡുകളും യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നതോടെ ദശകങ്ങളായുള്ള കാത്തിരിപ്പിന് വിരാമമാകുന്നു.

Examination of alternatives

നിലവിലുള്ള ചാലപ്പുറം പുതിയ പാലത്തിന് പകരമായി വലിയ പാലം നിർമ്മിക്കാൻ ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ 94 ശതമാനത്തിന് മുകളിൽ ഏറ്റെടുത്ത് കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി ഏകദേശം 6 ശതമാനം ഭൂമി മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കാനായിട്ടുള്ളത്. ഇത് നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ വശങ്ങളിലെ ഭൂമിയാണ്. അതിനാൽ വേറെ ഭൂമി ഇതിനായി പരിഗണിക്കാൻ പറ്റില്ല.

Phases of project construction

റോഡിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രവൃത്തിക്കായി Wetmix Macadam ഉപയോഗം. അതിനോട് ചേർന്ന് Granular Sub base, Bituminus Macadam & Bituminus Concrete റോഡിന്റെ ഇരുവശത്തും ഡ്രെയിനേജ്, ഫുട്ട്പാത്ത്, ഹാൻഡ് റെയിൽ എന്നിവയും ഉൾപ്പെടും.

Core design features and size and type of facilities

റോഡ് മാർക്കിംഗ് ദിശാസൂചികകൾ, മറ്റ് ബോർഡുകൾ, പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തും സർവ്വീസ് റോഡുകളും, എരവത്കുന്ന് ജംങ്ഷനിൽ Bellmouth സംവിധാനവും ഉൾപ്പെടും. ഇരുവശത്തും റോഡിന്റെ വീതി 7.5 മീറ്റർ ആയിരിക്കും. നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയത് പോലെ ആധുനിക യന്ത്ര സഹായത്തോടെ Bituminus Macadam &

Bituminous Concrete ചെയ്ത് ഡ്രെയിനേജും, നടപ്പാതയും, ഹാൻഡ് റെയിലും നിർമ്മിക്കുന്നു. ഇതു വഴി മികച്ച നിലവാരത്തിലുള്ള റോഡ്, നഗരത്തിലെ പ്രധാന സ്ഥലങ്ങളെ എളുപ്പത്തിൽ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു.

Need of ancillary infrastructural facilities

വർഷങ്ങൾ പഴക്കമുള്ള ചാലപ്പുറം പുതിയപാലം പുതുക്കി വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായിട്ട് മൂന്നേ ഏറ്റെടുത്ത ഭൂമി കൂടാതെ 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുള്ളത്. ഈ സ്ഥലത്ത് കസബ വില്ലേജിൽ ഒരു വീടും ഒരു കടമുറിയുമാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടിയിരിക്കുന്നത്. പഴയ വീടിന്റെ പ്രധാന തൂൺ കഴിഞ്ഞും ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട കെട്ടിടഭാഗം വരുന്നതിനാൽ, അടയാളപ്പെടുത്തിയ സ്ഥലം മാത്രം പൊളിക്കുമ്പോൾ, പഴയ കെട്ടിടം ആയതിനാൽ ആ കെട്ടിടം മുഴുവനായി പൊളിച്ചു മാറ്റേണ്ടതുമാണ്. അതിനാൽ തന്നെ കെട്ടിടത്തിന് മുഴുവനായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയും മാർക്ക് ചെയ്ത് ബാക്കി വരുന്ന സ്ഥലത്ത് കോർപ്പറേഷൻ കെട്ടിട നിയമ നിബന്ധനകളിൽ ഇളവ് നൽകി, പുതിയ വീട് എടുക്കാനുള്ള സാഹചര്യം ഒരുക്കാവുന്നതാണ്. അതുപോലെ കെട്ടിടത്തിന്റെ ഉടമ ജോലി ചെയ്യുന്ന കടമുറിയും പൊളിച്ചുമാറ്റപ്പെട്ടതാണ്. പുതിയവീട് നിർമ്മിക്കുന്നത് വരെ നിയമത്തിലും, ചട്ടങ്ങളിലും അനുശാസിക്കുന്ന വാടക നൽകപ്പെടണം. അതുപോലെ കടയുടെയും സ്ഥലത്തിന്റെയും നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് ഉപരിയായി കട നടത്തുന്നയാൾക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരവും പരിഗണിക്കപ്പെടണം.

എന്നാൽ കോട്ടൂളി ഭാഗത്ത് ഏറെ കാലമായി ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന രാജമുറി പീടികക്ക്, ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാവുന്നതാണ്.

Details of social impact assessment/ Environment impact assessment if already conducted and any technical feasibility reports

ഇല്ല

Applicable law and policies

പൊതു ആവശ്യത്തിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സമയത്ത്, മുൻ കാലങ്ങളിൽ നിലവിലായിരുന്ന നിയമത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ പരിഗണന ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്കും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം പ്രയാസം അനുഭവപ്പെടുന്ന കട നടത്തിപ്പുകാർക്കോ, തൊഴിലാളികൾക്കോ നൽകുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരവും സുതാര്യതയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ നിയമത്തിൽ വരുമാനത്തിനും തൊഴിലിനും ജീവനോപാധികൾക്കും, പരിസ്ഥിതിക്കും, പൊതുജനാരോഗ്യത്തിനും പ്രത്യേകം പരിഗണന നൽകപ്പെടുന്നു

1. RFCTLARR Act, 2013

2. RFCTLARR Act (Kerala) rules 2015
3. RTI Act 2005 etc
4. Kerala Municipality Building rules 1999
5. Kerala Municipality Building rules 2019

Team composition approach, methodology and schedule of the Social Impact Assessment

സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠന യൂണിറ്റിന്റെ ഘടന

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ. 399, കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ 42/14, 42/1 C എന്നീ സർവ്വേ നമ്പരുകളിൽപ്പെട്ട 0.0397 ഹെക്ടർ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഭൂമി ചാലപ്പുറം പുതിയ പാലത്തിന് പകരമായി വലിയപാലവും അനുബന്ധ റോഡും നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനും ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് കണ്ണൂർ ബർണ്ണശ്ശേരി ആസ്ഥാനമായി കഴിഞ്ഞ 22 വർഷക്കാലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന Track A NGO ആയ കയറോസ് (Kannur Association for Integrated Rural Organization and Support) കണ്ണൂരിനെയാണ്. കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 31.05.22 ലെ DCKKD/183/2022/B4 നമ്പർ നടപടി ക്രമപ്രകാരമാണ് ചുമതല നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഇത് സംബന്ധിച്ച ഔദ്യോഗിക വിജ്ഞാപനം 02.06.2022 ലെ 1816-ാം നമ്പർ അസാധാരണ ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പഠന യൂണിറ്റിന്റെ ഘടന താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

List of all team members with qualification

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	പദവി	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത
1	ഫാ. ഷൈജു പീറ്റർ (സോഷ്യോളജിസ്റ്റ്)	ചെയർമാൻ	MSW
2	ശ്രീ. കെ വി ചന്ദ്രൻ	അംഗം	BA (Eco) MA (His)
3	ശ്രീമതി ജെസി റെജി (ഡി.റ്റി.പി ഓപ്പറേറ്റർ)	അംഗം	BA (Mal)
4	ശ്രീ. പ്രസാദ്	ഓഫീസ് അസിസ്റ്റന്റ്	SSLC

Description and rationale for the methodology and tools used to collect information for the social impact assessment

കോഴിക്കോട് താലൂക്കിലെ കസബ വില്ലേജിലെ പുതിയ പാലത്തിലെയും കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ പുതിയ പാലത്തെയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതും കനോലി കനാലിന് കുറുകെ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതുമായ വർഷങ്ങൾ പഴക്കമുള്ള നടപ്പാലത്തിനു പകരമായി വലിയപാലം

നിർമ്മിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് ഇവിടെ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതിക്കായി മൊത്തത്തിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന 0.6885 ഹെക്ടറിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട് കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുള്ളത്. ഇവിടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുമ്പോൾ കസബ വില്ലേജിൽ ചാലപ്പുറം പുതിയ പാലത്ത് 'ശാന്തി' (18/1640) നമ്പറായി ജയരാജനും കുടുംബവും താമസിക്കുന്ന വീടും ജയരാജന്റെ ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തുന്ന ഒരു റൂമും പൊളിച്ച് മാറ്റപ്പെട്ടേ തീരുകയുണ്ടാകുന്നു. അതുപോലെ കോട്ടുളി വില്ലേജിൽ പുതിയ പാലത്ത് കുറച്ച് കാലമായി അടഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ഒരു പഴയ രൂമി കെട്ടിടവും പൊളിച്ച് മാറ്റപ്പെട്ടേ തീരുകയുണ്ടാകുന്നു. പ്രയാസം അനുഭവിക്കുന്നവരെ നേരിൽ കൂടി സംസാരിക്കാനാണ് മുൻഗണന നൽകിയിരിക്കുന്നത്. സ്ഥല സന്ദർശന സമയത്ത് കോട്ടുളി വില്ലേജ് ഓഫീസർ പ്രസാദ്, സ്ഥലം എം എൽ എ ഓഫീസിലെ ജീവനക്കാരൻ വാരിഷ്, കേരള റോഡ് ഫണ്ട് ബോർഡ്, സൈറ്റ് സൂപ്പർവൈസർ ഹാരിസ് എന്നിവരുമായി കൗൺസിലറുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം ശങ്കരൻ, സക്കീർഹുസൈൻ എന്നിവരുടെയും സഹകരണം ലഭിച്ചിരുന്നു. **Participatory Observation, Participatory Rural Appraisal, Informal interview with key Informants** എന്നീ സൂത്രങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു 1/07/2022 നു നടത്താൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പൊതു അവകാശവാദ യോഗത്തിൽ വെച്ച് ഈ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് കൂടുതൽ വ്യക്തത വരുത്താനും ഭൂവുടമകളുടെ പരാതികളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സമാഹരിക്കാനും, അർത്ഥനാധികാരിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ തേടി വരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അവ സമാഹരിച്ച് അന്തിമ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനും പറ്റും.

Sampling methodology used

പഠനോപാദികൾ

സാമൂഹ്യ ആഘാതപഠനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവര ശേഖരണത്തിന് മുകളിൽ കാണിച്ച സൂത്രങ്ങൾക്ക് പുറമെ Stake holder analysis, Beneficiary assessment എന്നീ സൂത്രങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

Overview of information/ data sources used

വളരെയേറെ പഴക്കംചെന്ന പുതിയ പാലത്ത് ഒരു വലിയ പാലം ലഭിക്കുന്നതിനായി കസബ വില്ലേജിന്റെ ഭാഗമായ ചാലപ്പുറത്തും, കോട്ടുളി വില്ലേജിന്റെ ഭാഗമായ പുതിയ പാലത്തും വിവിധ രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളും, സാസ്ക്കാരിക സംഘടനകളും പലതരത്തിലുള്ള പ്രതിഷേധ സമരങ്ങൾ നടത്തിയതായി അറിയാൻ സാധിച്ചു. ചാലപ്പുറത്തുള്ള FASCO യും, 'വേണം പുതിയ പാലത്ത് വലിയപാലം' എന്ന മുദ്രാവാക്യവുമായി (സി. പി. ഐ. എം) എന്ന രാഷ്ട്രീയ സംഘടനയും സമരരംഗത്തു വരുന്നതായി അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. നിലവിൽ ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങൾ ഇടുങ്ങിയ ഈ പാലത്തിലൂടെ നിരന്തരം

യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനാൽ കാൽനട യാത്രക്കാർക്ക് പ്രയാസമുണ്ടാകുന്ന ഈ പാലത്തിന് പകരമായി എല്ലാത്തരം വാഹനങ്ങൾക്കും കടന്നു പോകാൻ കഴിയുന്ന വലിയ പാലമാണ് ഇവിടെ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്. കനോലി കനാലിലൂടെ, വരാൻസാധ്യതയുള്ള ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതത്തിനും തടസ്സമില്ലാത്ത രീതിയിലാണ് നിർമ്മിതി. ഇവിടെ ഈ പദ്ധതിക്കായി ആകെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട 0.6885 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തിൽ ഇനി 0.0397 ഹെക്ടർ മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കാൻ ബാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇത് കസബ, കോട്ടൂളി വില്ലേജുകളിൽപ്പെടുന്നു. കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ.399 ൽ ഒരു കുടുംബം താമസിച്ചുവരുന്ന വീടും കുടുംബനാഥന്റെ ഒരു കടമുറിയും ഉൾപ്പെടുന്നു. കോട്ടൂളി ഭാഗത്ത് അടഞ്ഞുകിടക്കുന്ന രാജമുറിയുള്ള ഒരു കടയെ ബാധിക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ RS ...42/14 ൽ കല്ലിട്ടനട ജംഷ്ണനിലെ സ്ഥലത്ത് 6 കുലച്ച തെങ്ങുകളും ഒരു ബദാം മരവും ഇല്ലാതാകുന്നു.

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം സംബന്ധിച്ച വ്യക്തമായ വിവരങ്ങൾ വില്ലേജ് ഓഫീസർ, KRFB ഉദ്യോഗസ്ഥർ, വിവിധ സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തകർ, ഡിവിഷൻ കൗൺസിലറുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം വന്ന സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ എന്നിവരിൽ നിന്നും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു.

Schedule of consultations with key stakeholders and brief description of public hearings conducted

വളരെ കുറച്ച് സ്ഥലം മാത്രമേ അധികമായി ഏറ്റെടുക്കുന്നുവെങ്കിലും ഇത് സാരമായി ബാധിക്കപ്പെടുന്നത് കസബയിലെ റീ. സ. 399 ൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബത്തെയും അവിടെ താമസിക്കുന്ന ജയരാജിന്റെ കടയെയുമാണ് .

ഭൂവുടമകളുടെയും താമസക്കാരുടെയും മറ്റ് തൽപ്പരകക്ഷികളുടെയും പ്രശ്നങ്ങളും പ്രയാസങ്ങളും കൂടുതൽ വ്യക്തമായി അറിന്നയുന്നതിനായി 01.07.2022 ന് രാവിലെ 11.30 ന് പുതിയപാലം വ്യാപാരി- വ്യവസായി ഏകോപന സമിതി ഓഫീസ് ഹാളിൽ വിളിച്ച് ചേർക്കുന്നു. ഇത് സംബന്ധിച്ച അറിയിപ്പ് 18.06.2022 ന് കേരള കൗമുദി, സുപ്രഭാതം എന്നീ ദിനപത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭൂവുടമകൾക്ക് രജിസ്ട്രേർഡ് തപാലിൽ യോഗം സംബന്ധിച്ച നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അറിവിലേക്കും KRFB എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറുടെ അറിവിലേക്കും നോട്ടീസിന്റെ കോപ്പികൾ അയച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷൻ മേയർ, സെക്രട്ടറി, 35,60 എന്നീ ഡിവിഷൻ കൗൺസിലർമാർ, സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ എ കോഴിക്കോട്, ബന്ധപ്പെട്ട അസി. എഞ്ചിനീയർ,സൈറ്റ് സൂപ്പർവൈസർ, കസബ, കോട്ടൂളി വില്ലേജ് ഓഫീസർമാർ, സ്ഥലം എം എൽ എ യുടെ പി എ, ആദ്യകാല സമര നേതാക്കളായ ഫിറാസ്ഖാൻ, ഷിറാസ്ഖാൻ എന്നിവർക്കും കത്തുകൾ അയച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ ഉയർന്നു വരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് അർത്ഥനാ

ധികാരികൾക്ക് അയച്ച് കൊടുത്ത് മറുപടി അന്തിമ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾച്ചേർക്കുന്നതായിരിക്കും.

Land assessment

Describe with the help of maps information from land inventory and primary sources.

ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വിവരം

ക്രമ നമ്പർ	വില്ലേജ്	സർവ്വേ നമ്പർ	വിസ്തീർണ്ണം
1	കോട്ടുളി	42/14	0.0243
2	കോട്ടുളി	42/1 C	0.0017
3	കോട്ടുളി	42/1 C	0.0062
4	കോട്ടുളി	42/1 C	0.005
5	കസബ	399	0.0070
ആകെ 0.0397 ഹെക്ടർ			

Entire area of impacts under the influence of the project. (not limited to land area for acquisition)

ഈ ഒരു പദ്ധതിക്കായി മൊത്തത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് 0.6885 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണെന്ന് നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടു ല്ലോ. ഇതിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുകയും നഷ്ടപരിഹാര വിതരണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണെന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് 0.0397 ഹെക്ടർ മാത്രമാണ്. ഇപ്പോൾ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആഘാതം ഉണ്ടാകുന്നത് . ശ്രീ ജയരാജിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനുമാണ്. താമസിക്കുന്ന വീടും ജോലി ചെയ്യുന്ന തൊഴിലിടവും ഇദ്ദേഹത്തിന് നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ബാക്കി സ്ഥലം സംബന്ധിച്ച ആഘാതം ആ സ്ഥലത്തിന്റെ വിസ്തൃതിയിൽ ഒതുങ്ങുന്നു.

Total land required for the project

പുതിയ പാലത്ത് വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ആകെ ആവശ്യമായി വരുന്നത് 0.6885 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. ഇതിൽ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ 94 ശതമാനത്തോളം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട് കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി ഏറ്റെടുക്കാൻ ബാക്കിയുള്ള 0.0397 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനാണ് ഈ സാമൂഹ്യ ആഘാത പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നത്.

Land (if any) already purchased alienated, leased or acquired, and the intended use for each plot of land required for the project

ഈ ഒരു പദ്ധതിക്കായി, വലിയപാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തും സമീപനറോഡുകളും സർവ്വീസ് റോഡുകളും നിർമ്മിക്കേ തിനായി മൊത്തത്തിൽ ആവശ്യമായ ഭൂമിയിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ളത് 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം മാത്രമാണ്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലവും ഇനി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള സ്ഥലവും സമീപന റോഡിനും മീഞ്ചന്ത- ബൈപാസ് റോഡിലെ കല്ലിട്ടനട ജംക്ഷനിൽ കെ ആർ പണിക്കർ റോഡിനും, ബൈപാസ് റോഡിനും ഇടയിലായി തെക്ക് ഭാഗത്തോട് ചേർന്നു കിടക്കുന്ന ഭൂമിയുമാണ്. ഏറ്റവും ആധുനിക രീതിയിലുള്ള റോഡ് നിർമ്മിച്ച് കല്ലിട്ടനട ജംക്ഷനിൽ ഒരു Bell moth കൂടി നിർമ്മിക്കാനായാണ് ഇത്രയും സ്ഥലം ആവശ്യമായി വരുന്നത്.

Quantity and location of the land proposed to be acquired for the project

ഈ പദ്ധതിക്കായി, ഇതുവരെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞ ഭൂമി കൂടാതെ ഏറ്റെടുക്കാൻ ബാക്കി നിൽക്കുന്നത് കോഴിക്കോട് താലൂക്കിലെ കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ. 399 ലെ 0.0070 ഹെക്ടർ ഭൂമിയും കോട്ടുളി വില്ലേജിലെ റീ. സ. 42/14, 42/1 C എന്നിവയിൽപ്പെട്ട 0.0327 ഹെക്ടർ ഭൂമിയും അടക്കം 0.0397 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്.

Nature, present use and classification of land and if agricultural land, irrigation Size of holding, ownership patterns, land distribution and number of residential houses

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുദ്ദേശിക്കുന്ന കസബ, കോട്ടുളി വില്ലേജുകളിൽപ്പെടുന്നതുമായ ഭൂമി, നിലവിൽ പുതിയ പാലത്തിന്റെ ഇരു വശത്തുമുള്ള പഴയ റോഡിനോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്നതോ, തൊട്ടടുത്തുള്ളതോ ആണ്. ഇത് നിലം, പുരയിടം വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവയാണ് . ഇതിൽ കാർഷിക ഭൂമി ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. ഈ ഭൂമി എല്ലാം ഏറ്റെടുക്കലുമായി കൈവശം വെച്ച് കൊ റിക്കുന്നവയാണെന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. ഈ ഭൂമിയിൽ കസബ ഭാഗത്ത് ഒരു കുടുംബം താമസിച്ചു വരുന്നു . ആ കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗം ജോലി ചെയ്തു വരുന്ന അവരുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ തന്നെയുള്ള ഒരു മുറിയും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവ രും നഷ്ടപ്പെടുന്നു.

ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥർ

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമസ്ഥന്റെ പേര്	വിസ്തീർണ്ണം	സ്വഭാവം
1	രാധയും മുതൽ പേർ പുതിയപാലം	0.0070	പുരയിടം
2	പി. ശ്യാമള , W/o ബാലഗോപാലൻ, മാവൂർ	0.0243	നിലം
3	രാധ, W/o ഗോപാലകൃഷ്ണമേനോൻ,	0.0017	നിലം

	പുതുമല		
4	ഫാസ്മർ, മുതൽ പേർ S/o മൊയ്തു, കടമണ്ണിൽ	0.0005	നിലം
ആകെ		0.0397	

Land prices and recent changes in ownership, transfer and use of lands over the last 3 years

ഇവിടെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ പോകുന്ന ഭൂമി എല്ലാം തന്നെ 3 വർഷത്തിനുള്ളിൽ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടവയല്ല. പരമ്പരാഗതമായി കൈവശം വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭൂമിയാണ്. അതിനാൽ തന്നെ സമീപകാലത്ത് ഉടമസ്ഥാവകാശമോ, ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗമോ മാറ്റിയിട്ടില്ല. ഇവിടെ ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഉടമകൾക്ക് 9 ലക്ഷം രൂപ വരെ ലഭിച്ചതായി അറിയുന്നു.

Estimation and enumeration (where required) of affected families and assets

Estimation of families

(a) Families which are directly affected (own land that is proposed to be acquired)

ഈ ഒരു പദ്ധതിക്കായി ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട 0.6488 ഹെക്ടർ ഭൂമിയോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്നതാണ് പുതിയതായി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ പോകുന്ന 0.0397 ഹെക്ടർ ഭൂമി. ഇതിൽ കസബ ഭാഗത്ത് റീ. സ. 399ലെ നാലര സെന്റ് സ്ഥലം രാധ മുതൽ പേരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലാണ്. ഇവിടെ ഇപ്പോൾ രാധയുടെ മകനായ ജയരാജ് ഭാര്യ അജിതകുമാരി, മക്കളായ ശ്രീരാജ്, അമൽരാജ് എന്നിവരോടൊപ്പം താമസിച്ച് വരുന്നു. ജയരാജ് ഏകദേശം 45 വർഷമായി ഇവിടെ താമസിക്കുന്നു. ഈ വീടിന്റെ മൂന്നിലായി റോഡരികത്തുള്ള ഒരു റൂമിൽ ജയരാജ് ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ റിപ്പയർ ചെയ്യുന്നു. ഇതിനോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന രാധ മുറികൾ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടത്. ഇവിടെ ജയരാജിന് താമസിച്ചു വരുന്ന വീടും ജോലി ചെയ്തു വരുന്ന ഷോപ്പും നഷ്ടപ്പെടുന്നു.

Family of scheduled tribes and other traditional forest dwellers who have lost any of their forest rights.

ഇവിടെ ഗിരിവർഗ്ഗക്കാർ താമസിക്കുന്നില്ല.

Families which depend on common property resources which will be affected due to acquisition of land for their livelihood

ഇല്ല

Families which have been assigned land by the state government or the central government under any of its schemes and such land is under acquisition

ഇല്ല

Families which have been residing on any land in the urban areas for preceeding 3 years or more prior to the acquisition of the land

ഇല്ല

Families which are indirectly impacted by the project (not affected directly by the acquisition of own land)

ഇല്ല

(a) Inventory of productive assets and significant lands

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമസ്ഥന്റെ പേര്	ചമയങ്ങൾ	വിസ്തീർണ്ണം
1	ഇ കെ രാധ മുതൽ പേർ	1.രാധയുടെ മകൻ ജയ രാജ് താമസിക്കുന്ന വീട് 2. ജയരാജിന്റെ ഇല ക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ റിപ്പയറിംഗ് ഷോപ്പ് മറ്റ് ചമയങ്ങൾ ഒന്നും ഇല്ല	0.0070 ഹെക്ടർ (1.73 സെന്റ്)
2	പി ശ്യാമള, W/o ബാലഗോപാലൻ,	കായ് ഫലമുള്ള 6 തെങ്ങുകൾ, ഒരു ബദാം മരം	0.0243 ഹെക്ടർ (6 സെന്റ്)
3	ഫാസ്ഗർ, മുതൽ പേർ S/o മൊയ്തു	ഒന്നുമില്ല	0.0005 ഹെക്ടർ (0.12 സെന്റ്)
4	രാധ, W/o ഗോപാല കുഷ്ണമേനോൻ,	അടയാളത്തോട് ചേർന്ന് സൂരജ് കഴിഞ്ഞ 15 വർഷമായി നടത്തി വരുന്ന ഒരു വെൽഡിംഗ് ഷോപ്പ് ഉ . ഇതിനെ നേരിട്ട് ബാധി ക്കില്ല	0.0017 ഹെക്ടർ (0.42 സെന്റ്)

5	രാധ, W/o ഗോപാല കൃഷ്ണമേനോൻ,	കാലങ്ങളായി അടഞ്ഞു കിടക്കുന്ന പഴകി ദ്രവിച്ച ഒരു ഇരു മുറി കെട്ടിടം	0.0062 ഹെക്ടർ (1.53 സെന്റ്)

Socio- economic and cultural profile (affected area and resettlement site)

Demographic details of the population in the project area

ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം കൂടാതെ, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലം, കസബ വില്ലേജിലെ പുതിയ പാലത്തിനോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന സ്ഥലം മുതൽ കല്ലിട്ടനട ജംക്ഷനിൽ നിന്ന് ഗോവിന്ദപുരം ഭാഗത്തേക്കുള്ള 42/14 ന്റെ ഭാഗത്തും വരുന്നു. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ 94 ശതമാനത്തിലധികം സ്ഥലം ഏറ്റെടുത്ത് കഴിഞ്ഞതാണ്. പൊതുവെ റോഡിന്റെ വശം ആയതിനാൽ ഷോപ്പുകളും ഒറ്റപ്പെട്ട കടകളുമാണ് ഉള്ളത്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് താമസിക്കുന്നവരെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ താഴെ കാണിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	കുടുംബാംഗങ്ങൾ
1	ജയരാജ്	അജിതകുമാരി (ഭാര്യ) ശ്രീരാജ് (മകൻ) അമൽരാജ് (മകൻ)

ഇതിൽ ജയരാജ് താമസിച്ചു വരുന്ന വീട് അടങ്ങിയ സ്ഥലം 41/2 സെന്റാണ്. എന്നാൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് വീടിന്റെ പ്രധാന ചുമർ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 1.7 സെന്റ് സ്ഥലമാണ്. വീടിന്റെ പ്രധാന ചുമർ പൊളിക്കപ്പെടുന്നത്, ഈ പഴയ കെട്ടിടത്തിന്റെ ഉറപ്പിനെ ബാധിക്കും. അതിനാൽ ഇത് പൊളിച്ച് ബാക്കി സ്ഥലത്ത് വീട് എടുത്ത് താമസിക്കാനാണ് ഈ കുടുംബം ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അതിനാൽ സ്ഥിരമായ പുനരധിവാസം ആവശ്യമില്ല. പുതിയ വീടടുത്ത് താമസിക്കുന്ന കാലഘട്ടം വരെയുള്ള താൽക്കാലിക പുനരധിവാസം മാത്രമേ ആവശ്യമുള്ളൂ. ഇവരുടെ മാതൃഭാഷ മലയാളമാണ്.

Income and poverty levels

ഈ സ്ഥലം ഏറ്റെടുപ്പ് സാരമായി ബാധിക്കുന്നത് ജയരാജനെയും കുടുംബത്തെയും ആണെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയതാണ്. കുലിപ്പണിയും അതില്ലാത്ത സമയത്ത് വൈദ്യുത ഉപകരണങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തിയും ര റ്റവും കൂട്ടിമുട്ടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ജയ

Vulnerable groups

ഈ വിഭാഗത്തിൽ ആരുമില്ല

Land use and livelihood

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ പോകുന്നത് നാല് ഉടമസ്ഥരുടെ ഭൂമിയാണ്. ഇതിൽ ഒരു കുടുംബം മാത്രമാണ് താമസിച്ചു വരുന്നത്. അതേ കുടുംബത്തിന്റെ പ്രധാന വരുമാന മാർഗ്ഗമായ റിപ്പയർ സെന്ററും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. റീ. സ. 399ലെ സ്ഥലം താമസത്തിനായും വരുമാന മാർഗ്ഗമായും ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. , 42/1 C ൽ പ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് അടഞ്ഞുകിടക്കുന്ന പഴകി ദ്രവിച്ച ഇപ്പോൾ ഒന്നിനും ഉപയോഗിക്കാത്ത ൪ മുറി കെട്ടിടം ഉ . ഇത് പ്രത്യേക പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലാത്തതാണ്. അതുപോലെ 42/14 ലെ സ്ഥലം പൊതുവെ തരിശായി കിടക്കുന്ന ഭൂമിയാണ്. റോഡരികിൽ മൂന്നേ സൂചിപ്പിച്ച പോലെ ആറ് തെങ്ങുകളാണ് ഉള്ളത്. ഇത് ഗൗരവതരത്തിൽ വരുമാന മാർഗ്ഗമൊന്നുമല്ല. ഉടമയുടെ ജീവിത മാർഗ്ഗത്തെ ഇത് സ്വാധീനിക്കുന്നുമില്ല.

Local economic activities

ഈ പ്രദേശത്തെ താമസക്കാർ കച്ചവടത്തെയും മറ്റ് കുലിപ്പണികളെയും ആശ്രയിക്കുന്നു. പുതിയപാലത്തിന് സമീപത്തായി പാലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്ത് അസീസ് എന്ന വ്യക്തി കഴിഞ്ഞ 35 വർഷമായി താൽക്കാലിക ഷെഡ്ഡിൽ മത്സ്യക്കച്ചവടം നടത്തുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ കല്ലിട്ടനട ജംക്ഷനിൽ റീ. സ. 42/14 ൽ റോഡിന്റെ അരികിൽ താൽക്കാലിക ഷെഡ്ഡിൽ ഹനീഫ മൂന്ന് വർഷമായി പച്ചക്കറി കച്ചവടം നടത്തുന്നു.

Factors that contribute to local livelihood

നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയതു പോലെ നഗരത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറൻ മേഖലയെ വളരെ എളുപ്പത്തിൽ മീഞ്ചന്ത ബൈപ്പാസുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഇപ്പോഴുള്ള പുതിയപാലം. പാലത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തുമായി കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ, വഴിയോര കച്ചവടം എന്നിവ സജീവമാണ്. കൂടാതെ ഇവിടെയുള്ള താമസക്കാർ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളിലും മറ്റ് ദിവസ വേതന മേഖലകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതുപോലെ തളിക്ഷേത്രം, കല്ലുത്താൻകടവ് പച്ചക്കറി ചന്ത, റെയിൽവെ സ്റ്റേഷൻ, പാളയംബസ്സ്റ്റാന്റ്, സാമറിൻ ഹൈസ്കൂൾ എന്നീ പടിഞ്ഞാറൻ മേഖല സ്ഥാപനങ്ങളെയും കിഴക്ക് ഭാഗത്തുള്ള വളയനാട് ക്ഷേത്രം, എരുവത്ത് കുന്ന് ഐ.ടി. ഐ. മിംസ് ആശുപത്രി, ഗോവിന്ദപുരം സെൻട്രൽ സ്കൂൾ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുന്ന കാൽനടക്കാരും, ഇരുചക്ര

വാഹന യാത്രക്കാരും ഈ മേഖലയിലെ ജീവനോപാധികളെ സഹായിക്കുകയും സ്വാധീനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു .

Kinship patterns and social and cultural organizations

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരു കുടുംബം മാത്രമാണ് താമസിക്കുന്നത്. ഇവിടെ ഹിന്ദു അണുകൂടുംബം മാതൃകയിലുള്ള സംവിധാനമാണ്.

ഈ പ്രദേശത്ത് 40 വർഷത്തിലധികമായി പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന FASCO എന്ന സാംസ്കാരിക സംഘടനയും 50 വർഷത്തിലധികമായി പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന ദേശ സേവാ സംഘവും ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ സാംസ്കാരിക വളർച്ചയ്ക്ക് ഏറെ ഗതിവേഗം നൽകിയിട്ടു .

Administrative organizations

പ്രാദേശിക ഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമായ കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷന്റെ 35,60 എന്നീ ഡിവിഷനുകളിൽ വരുന്ന പ്രദേശമാണ്.

Political organizations

CPI(M), INC,IUML,JD(S), BJP എന്നീ കക്ഷിരാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ സ്വാധീല മേഖലയാണ് ഈ പ്രദേശം .

Community based and civil society organisations

നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ 40 വർഷത്തിലധികമായി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന FASCO എന്ന സാംസ്കാരിക സംഘടനയും ദേശസേവാ സംഘടനവുമാണ് ഇവിടുത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട സിവിൽ സൊസൈറ്റി സംഘടന. ഇത് കൂടാതെ വിവിധ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ പ്രാദേശിക ഓഫീസുകളും, ഹിന്ദു-മുസ്ലീം ആരാധനാലയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന കമ്മിറ്റികളും ഈ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. അതുപോലെ വ്യാപാരി വ്യവസായി ഏകോപന സമിതിയും വ്യാപാരഭവൻ ഈ ഭാഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനമാണ്.

Regional dynamics and historical change processes

പ്രാദേശിക ഭൂ പ്രകൃതിക്കോ, ഇവിടുത്തെ പരിസ്ഥിതിക്കോ, കാലാവസ്ഥയ്ക്കോ സാരമായ വ്യതിയാനമൊന്നും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. കാലാനുസൃതമായ പുരോഗതി ഈ ഭാഗത്തെ ജനജീവിതത്തെയും ബാധിക്കുന്നു. ഈ മേഖലയിലെ മുഴുവൻ ഭൂമിയും പഴയ സാമൂതിരി രാജവംശത്തിന്റെ അധീനതയിലായിരുന്നു. സാമൂതിരിയുടെ കൈകാര്യക്കാരായ കാര്യസ്ഥൻമാരുടെ താവഴിക്കാരായിരുന്ന കുറുനുമ്മൽ അമ്മുട്ടിയമ്മയുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ

ലായി പിന്നീട് ഈ പ്രദേശം മുഴുവൻ. കാലക്രമേണ ഈ സ്ഥലങ്ങൾ അവർ പതിച്ചു നൽകുകയോ, കൈമാറുകയോ ചെയ്തു.

1848- 50 കാലഘട്ടത്തിൽ കോഴിക്കോടിനെ കൊച്ചിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ജല പാത അന്നത്തെ മലബാർ കളക്ടറായിരുന്ന എച്ച് വി കനോലി മുൻകൈ എടുത്ത് നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. കനോലി കനാൽ എന്ന ഈ കനാലിന് കുറുകെയാണ് ഇപ്പോഴുള്ള പുതിയ പാലത്തിന് പകരമായി വലിയപാലം നിർമ്മിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കുറ്റ്യാടിപുഴ, കോരപ്പുഴ എന്നിവയിലൂടെ അന്നത്തെ കല്ലായി തുറമുഖത്തേക്ക് സാധനസാമഗ്രികൾ എത്തിക്കുകയായിരുന്നു ഈ കനാലിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ ചരിത്രത്തെ ഈ കനാലും സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു.

Quality of living environment

നഗരവുമായി വളരെ അടുത്തു കിടക്കുന്ന പ്രദേശമാണെങ്കിലും ഇവിടുത്തുകാർ സാധാരണ ജീവിതം നയിക്കുന്നു.

Social Impact Management Plan

Approach to mitigation

കനോലി കനാലിനു കുറുകെ കസബ-കോട്ടുളി വില്ലേജുകളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന, ഏകദേശം 40 വർഷത്തിലധികം പഴക്കമുള്ളതും ഇരു ചക്രവാഹനം മാത്രം കടന്നുപോകാനുതകുന്നതുമായ പുതിയ പാലത്തിനു പകരമായി ഒരു വലിയ പാലവും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ചുള്ള സമീപന റോഡുകളും, സർവ്വീസ് റോഡുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി, മൂന്നേ തന്നെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട 0.6488 ഹെക്ടർ ഭൂമി കൂടാതെ 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം കൂടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് സാമൂഹ്യആഘാതങ്ങളെ കുറിച്ചും, ഉപകാനിടയുള്ള ആഘാതത്തെ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള പരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും ഭൂവുടമകളുമായും, കുടുംബസമേതം താമസിക്കുന്നവരുമായും സ്വന്തമായി സ്ഥാപനം നടത്തി ഉപജീവനം തേടുന്നവരുമായും മറ്റ് തൽപ്പരകക്ഷികളുമായും വിശദമായ ചർച്ചകൾ നടത്തിയിരുന്നു. അവ താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

Measures to avoid, mitigate and compensate impact

ഇവിടെ ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നത് കേവലം 0.0397 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണെന്നും, ഇതേ ആവശ്യത്തിനായി 0.6488 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും മൂന്നേ സൂചിപ്പിച്ചതാണല്ലോ. നിലവിലുള്ള പുതിയ പാലത്തിനു പകരം, ഇവിടുത്തുകാരുടെ ചിരകാല സ്വപ്നം പൂവണിയിക്കാനായി വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുവാനാണ് ഈ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് എന്നും വ്യക്തമാക്കിയതാണല്ലോ.

സാമ്പത്തിക നടപടികൾ

പാലം നിർമ്മാണത്തിനും സമീപന റോഡുകൾക്കും, സർവ്വീസ് റോഡുകൾക്കുമായി ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തിന് പുറമെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തെ ഉടമകൾക്കു വാകുന്ന ആഘാതലഘൂകരണത്തിൽ മുഖ്യമായത് സാമ്പത്തിക നടപടികളാണ്.

ഇവിടെ കസബ വില്ലേജിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന റീ. സ. 399 ൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആഘാതം ഉ വാകുന്നത് കുടുംബമായി താമസിക്കുന്ന ശ്രീ ജയരാജിനാണ്. ഇദ്ദേഹത്തേ ഹത്തോടൊപ്പം ഭാര്യ അജിതകുമാരിയും മക്കളായ ശ്രീരാജ്, അമൽരാജ എന്നിവരും താമസിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ താമസിച്ചു വരുന്ന വീടിന്റെ പ്രധാന ചുമരിന് ഉള്ളിലായിട്ടാണ് അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഈ അടയാളത്തിന് കൃത്യമായി വീട് പൊളിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഏറെ പഴക്കം ചെന്ന വീട് ഇടിഞ്ഞു വീഴാൻ സാധ്യതയു ി. ഈ വീടിന്റെ ബാക്കി ഭാഗം നിലനിർത്തി, പൊളിക്കുക പ്രയാസമാണ്. ആകെയുള്ള 4 1/2 സെന്റിൽ ഏകദേശം 1 3/4 സെന്റോളം എടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ ബാക്കി ഏകദേശം 2 3/4 സെന്റോളം ഉ വാകും. വീട് മൊത്തമായി വില കെട്ടിയെടുത്ത് കിട്ടുന്ന നഷ്ടപരിഹാരവും, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ലഭിക്കുന്ന നഷ്ടപരിഹാരവും ഇവരുടെ ആഘാതത്തെ ലഘൂകരിക്കും.

കൂടാതെ, ശ്രീ ജയരാജിന് ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തുന്ന ഒരു കട മുറിയും ഇതേ സ്ഥലത്തു ി. ഇത് പൊളിക്കപ്പെടുന്നതോടെ ഇദ്ദേഹം തൊഴിൽ രഹിതനാകുകയും, കുടുംബം പരിപാലിക്കാനുള്ള വരുമാനം ഇല്ലാതാകുകയും ചെയ്യും. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ തന്നെയാണ് കടമുറി ഉള്ളത്. ഈ കെട്ടിടത്തിനും കടനടത്തുന്നയാളെന്ന നിലയിൽ ലഭിക്കുന്ന നഷ്ടപരിഹാരവും, പുതിയ ഒരു വീട് വെക്കുവാനും, അതിനോട് ചേർന്ന് ഒരു ചെറിയ റിപ്പയർ സെന്ററും ആരംഭിക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തിനാകും. വിശദമായി സംസാരിച്ചപ്പോൾ സ്ഥലം വിട്ടു നൽകാൻ തയ്യാറാണെന്ന് അറിയിച്ചിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന് 2013 ലെ RFCTLARR Act ൽ 26 മുതൽ 31 വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലും RFCTLARR Act (Kerala) Rules 2015 നും അനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതോടെ ഇവരുടെ ആഘാതത്തിന്റെ ഒരു ഘട്ടം ലഘൂകരിക്കപ്പെടും .

സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞുള്ള 2 3/4 സെന്റ് സ്ഥലത്താണ് ദാരിദ്ര്യ രേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള ഈ കുടുംബത്തിന് പുതിയ വീട് നിർമ്മിക്കേ ി വരിക. ഇത് മിക്കവാറും സർവ്വീസ് റോഡിനോട് ചേർന്നായിരിക്കും. അതിനാൽ തന്നെ ഒരു വികസന പദ്ധതിക്കായി സ്വന്തം സ്ഥലവും വീടും വിട്ടു നൽകാൻ സന്നദ്ധത കാണിച്ച വ്യക്തി എന്ന നിലയ്ക്ക്, വീട് നിർമ്മിക്കാനുള്ള അനുമതി, Kerala Municipality building rules 1999, നും Kerala municipality building rules 2019 ലും ന്യായമായ ഇളവുകൾ നൽകാൻ കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷൻ അധികാരികൾ തയ്യാറാവുകയും കെട്ടിട നിർമ്മാണ അനുമതി നൽകുകയും ചെയ്താൽ ജയരാജന് ഉ വാകുന്ന ആഘാതം പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാ

കുന്നു. പഴയ വീട് പൊളിച്ച് പുതിയ വീട് ഏറ്റെടുക്കുന്നതുവരെയുള്ള അനുവദനീയമായ കാലയളവിലേക്ക് പുനരധിവാസ പാക്കേജം നൽകാവുന്നതാണ്.

കോട്ടുളി വില്ലേജ് ഭാഗത്തെ 42/1 C ൽ രാധയുടെ 1.95 സെന്റ് ഭൂമിയാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത്. ഇതിൽ ൪ ൪ മൂറികളുള്ള പഴയ ഒരു കെട്ടിടമാണുള്ളത്. ഇപ്പോൾ ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. ഈ സ്ഥലത്തിനും കെട്ടിടത്തിനും ഇവിടെ ഇപ്പോൾ നൽകിവരുന്ന തോതിലുള്ള ധനസഹായവും നൽകപ്പെട്ടാൽ ഇവരുടെ ആഘാതവും പൂർണ്ണമായും ലഘൂകരിക്കപ്പെടുന്നു. പിന്നീടുള്ളത് Bell mouth നായി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഫാസ്ഗറിന്റെ 0.12 സെന്റ് ഭൂമിയാണ്. ഇവിടെയും നഷ്ടപരിഹാരതുക കൊടുത്ത് ആഘാതം ഇല്ലാതാകുന്നു.

പിന്നെയുള്ളത് കല്ലിട്ടനട ജംക്ഷന്റെ കിഴക്ക്- തെക്ക് ഭാഗത്തുള്ള ശ്യാമളയുടെ സ്ഥലം സംബന്ധിച്ചാണ്. ഈ പറമ്പിൽ റോഡിനോട് ചേർന്ന് കായ്ഫലമുള്ള 6 തെങ്ങുകളും ഒരു ബദാം മരവുമാണുള്ളത്. ഇതിനും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരവും, സ്ഥലത്തിനുള്ള വിലയും ലഭിക്കുന്നതോടെ ഇവരുടെയും പ്രയാസങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

പാരിസ്ഥിതിക നടപടികൾ

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുദ്ദേശിക്കുന്ന 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പരിസ്ഥിതിയെ സാരമായി സ്വാധീനിക്കുന്നതോ, ബാധിക്കുന്നതോ ആയ ഒന്നും തന്നെയില്ല. ആകെയുള്ളത് നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച ശ്യാമളയുടെ സ്ഥലത്താണ് ഒരു ബദാം മരവും, 6 തെങ്ങുകളാണുള്ളത്. റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് ശേഷം, ഒഴിവുള്ള വശങ്ങളിൽ തണൽ മരങ്ങളോ, മാവ്, പുളി തുടങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങളോ നട്ട് പിടിപ്പിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

Measures that are included in the terms of rehabilitation and resettlement and compensation as outlined in the act

ഇവിടെ ഈ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ ഏകദേശം 94 ശതമാനത്തോളം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുകയും ആയതിന്റെ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലുമാണ്. ഇവിടെയും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കെട്ടിടങ്ങളും, താമസിച്ചു വരുന്ന വീടിനും, ചമയങ്ങൾക്കും 2013 ലെ RFCTLARR നിയമത്തിലെ പ്രസക്തമായ വകുപ്പുകൾ, 2015 ലെ RFCTLARR (കേരള) നിയമത്തിലെ ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കിയാൽ ഇവരുടെ പ്രയാസങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാനും ഒരു പരിധി വരെ ഇല്ലാതാക്കാനും സാധിക്കും. നിലവിലെ വീട് നഷ്ടപ്പെടുന്ന ജയരാജിന് പുതിയ വീട് നിർമ്മിച്ച് താമസിക്കാൻ എടുക്കുന്ന സമയം വരെ പുനരധിവാസത്തിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുകയോ, വ്യക്തമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ കൂടുംബനാഥനെ സഹായിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

Measures that the requiring body has stated it will introduce in the project proposal

ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രയാസം അനുഭവപ്പെടുന്നത് കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ. 399 ൽ പുതിയ പാലത്തുള്ള ജയരാജിനാണ്. ഇദ്ദേഹം ജോലി ചെയ്തു വരുന്ന ഷോപ്പും, വീടിന്റെ പ്രധാന ചുമരും കടന്ന് അടയാളപ്പെടുത്തിയ സ്ഥലവും പൊളിക്കപ്പെടുന്നു എന്നതാണ്. കാലപ്പഴക്കമുള്ള വീടായതിനാൽ തന്നെ പ്രധാന ചുമരും കടന്ന ഭാഗം പൊളിക്കപ്പെടുന്നതോടെ വീട് മുഴുവനായി തകർന്ന് വീഴാനോ, പൂർണ്ണമായി പുനരുപയോഗിക്കാൻ പറ്റാത്ത രീതിയിൽ ബലക്ഷയം സംഭവിക്കുകയോ ചെയ്യും. അതിനാൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട് മൊത്തമായി തന്നെ മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തി ഏറ്റെടുത്താൽ, ബാക്കി സ്ഥലത്ത് പുതിയ വീട് നിർമ്മിക്കാനാകും.

Alterations to project design and additional measures that may be required to address the extent and intensity of impacts across various groups as identified during the social impact assessment process

ചാലപ്പുറം പുതിയപാലത്തിന് പകരം വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി മൊത്തം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ 0.6885 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തിൽ 0.6488 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുത്തു കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇനി കേവലം 0.0397 ഹെക്ടർ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കാനുള്ളത്. അനുബന്ധ റോഡിനോട് ചേർന്ന് സർവ്വീസ് റോഡുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തും 21 മീറ്റർ വീതിയിലാണ് സ്ഥലം ആവശ്യമായി വരുന്നത്. അതിനാൽ തന്നെ പ്രോജക്ട് ഡിസൈനിൽ മാറ്റം വരുത്തുകയോ, ആഘാത തീവ്രത കുറയ്ക്കാൻ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുകയോ ചെയ്യേ തീർക്കും.

Detailed mitigation plan

പുതിയപാലത്ത് വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ആവശ്യമായ ഭൂമിയിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ ബാക്കിയായിരിക്കുന്നത് 4 പേരുടെ സ്ഥലമാണ്. ഇവർക്കു വാങ്ങുന്ന ആഘാത ലഘൂകരണത്തിനുള്ള പദ്ധതികൾ താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

1. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ, ആവശ്യമായ സ്ഥലത്തിന്റെ ഏകദേശം 94 % ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടു കഴിയുകയും, ഭൂമിക്കും അതിലെ കെട്ടിടങ്ങൾക്കും, വാടകയ്ക്ക് കച്ചവടം നടത്തുന്നവർക്കും, തൊഴിലാളികൾക്കും നിയമാനുസൃതമായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകപ്പെടുകയോ, നൽകുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരികയോ ചെയ്തിട്ടു ല്ലോ. ആ ഒരു പാക്കേജിന് അനുസൃതമായി, ഭൂമി വിട്ട് നൽകുന്ന ഈ നാല് ഉടമകളുടെയും പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരമു വക്കാവുന്നതാണ്.
2. ഈ സ്ഥലം ഏറ്റെടുപ്പ് ഏറ്റവും സാരമായി ബാധിക്കുന്നത് കസബ വില്ലേജിലെ റീ.സ.399 ൽ താമസിക്കുന്ന ശ്രീ. ജയരാജിനെയാണ്. അദ്ദേഹവും കുടുംബവും താമസിച്ചു വരുന്ന വീടിനെയും അദ്ദേഹം ജോലി ചെയ്ത് വരുന്ന സ്താപനത്തെയുമാണ്. സ്ഥാപനം പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാകും. ഏതതുവഴി തൊഴിൽ സാഹചര്യവും. മാർക്ക് ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വീടിന്റെ മുൻ ഭാഗവും പ്രധാന

ചുമരും കടന്ന് ഏകദേശം 50 സെ. മീ. വരെയുമാണ്. ഇങ്ങനെ പൊളിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഏറെ പഴകിയ വീടായതിനാൽ മൊത്തമായി പൊളിഞ്ഞ് വീഴും, അതിനാൽ വീട് പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കുകയും പുതിയ വീട് നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത് വരെ, അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിൽ അനുശാസിക്കുന്ന കാലഘട്ടം വരെ താൽക്കാലിക താമസത്തിന്റെ വാടക നൽകാവുന്നതാണ്. കേവലം 2 3/4 സെന്റ് സ്ഥലത്ത് വീട് എടുക്കുന്ന സമയത്ത് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിൽ അയവ് വരുത്താവുന്നതാണ്. സ്ഥാപനം പൊളിക്കപ്പെടുന്നതോടെ ജോലി നഷ്ടപ്പെടുന്ന ജയരാജൻ അത്തരത്തിലുള്ള ആനുകൂല്യവും നൽകപ്പെടണം.

3. 42/1 C ലെ രാധയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 0.0017 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തിന് ചേർന്ന് കിടക്കുന്നു. ഭാഗികമായി പൊളിക്കലിന് വിധേയമായിരിക്കുന്ന കടമുറിയിൽ സൂരജ് എന്നയാൾ 15 വർഷമായി ഒരു വെൽഡിംഗ് ഷോപ്പ് നടത്തി വരികയാണ്. ഈ സ്ഥാപനത്തിൽ വേണുഗോപാലൻ എന്ന തൊഴിലാളിയുമുണ്ട്. ഡ്രെയിനേജ് നിർമ്മാണം നടക്കുന്ന സമയത്ത് ഈ സ്ഥാപനം പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നുകിൽ ആൾക്കാർക്ക് സുഗമമായി കടയിലേക്ക് വന്ന് പോകാനുള്ള സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കപ്പെടണം

4. ഇതേ ഉടമയുടെ 0.0062 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തുള്ള രണ്ട് മുറികളുള്ള ഓടിട്ട, പഴയ കെട്ടിടമുണ്ട്. സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയത്തോടൊപ്പം ഈ കെട്ടിടത്തിന് അർഹമായ മൂല്യ നിർണ്ണയം നടത്താവുന്നതാണ്.

5. ഫസ്റ്ററിന്റെ 0.0005 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ബെൽമൗത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുമ്പോൾ നിലവിലുള്ള പഴയ ഗേറ്റ് പൊളിക്കപ്പെടുന്നു. സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യത്തിന് പുറമേ ഇവ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനും ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.

6. ശ്യാമളയുടെ 42/14 ലെ 0.0243 സ്ഥലത്തുള്ള ചമയങ്ങൾക്ക് കൂടി, നിലവിലെ നിയമത്തിന് അനുസൃതമായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ പ്രത്യേക പരാമർശം നടത്തുന്നില്ല.

SIMP- Institutional framework

- **Description of institutional structures and key person responsible for each mitigation measures**

RFCTLARR ആക്ടും ചട്ടങ്ങളും പ്രകാരം ചുമതലപ്പെട്ട റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥർ
 KRFB യുടെ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ
 കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലെ ഇളവ് സംബന്ധിച്ച കോർപ്പറേഷന്റെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ

- **Specify role of NGO's etc, if involved**

ഇല്ല

- **Indicate capacities required and capacity building plan, including technical assistance, if any**

ഇല്ല

- **Timelines for each activity**

നിയമത്തിലും ചട്ടങ്ങളിലും അനുശാസിക്കുന്ന സമയപരിധി

Social impact management plan Budget and financing of mitigation plan

- **Cost of all resettlement and rehabilitation costs**

ഈ പദ്ധതിക്കായി 60 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി 01. 06. 2018 ലെ GO (Rt) No.942/2017/ PWD പ്രകാരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 30.06.2018 PWD 016 01- PA-01 പ്രകാരം (ഒരേ അളവിൽ) സാമ്പത്തികാനുമതി 59.01 കോടിക്കാണ്. ഈ തുകയിൽ 40 കോടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനും, അതോടനുബന്ധിച്ചുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെയും, ചമയങ്ങളുടെയും കൂടാതെ പുനരധിവാസത്തിനുമായി നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

- **Annual budget and plan of action**

മുൻ ഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തിനും കെട്ടിടങ്ങൾക്കും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നതുപോലെ, ഇപ്പോൾ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെയും വീടിന്റെയും, കടമുറിയുടെയും ചമയങ്ങളുടെയും മൂല്യ നിർണ്ണയം നടത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ, അധികാരികളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും സമയബന്ധിതമായ നടപടികൾ ഉണ്ടാകും.

- **Funding sources with breakup**

നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയതു പോലെ പുതിയപാലത്തിനു പകരമായി വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിലേക്കായി 59.01 കോടി രൂപയുടെ സാമ്പത്തിക അനുമതി ആയിട്ടുണ്ടെന്നും ഇതിൽ ഏകദേശം 65% തുക വിനിയോഗിക്കപ്പെടുന്നത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായിരിക്കും

SIMP- Monitoring and evaluation

- **Key monitoring and evaluative indicators**

2013 ലെ RFCTLARR നിയമത്തിലെ പ്രസക്തമായ വകുപ്പുകൾ 2015 ലെ RFCTLARR (കേരള) നിയമത്തിലെ ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി

- **Reporting mechanisms and monitoring roles**

2013 ലെ RFCTLARR നിയമത്തിലെ പ്രസക്തമായ വകുപ്പുകൾ 2015 ലെ RFCTLARR (കേരള) നിയമത്തിലെ ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി

- **Plan for independent evaluation**

2013 ലെ RFCTLARR നിയമത്തിലെ പ്രസക്തമായ വകുപ്പുകൾ 2015 ലെ RFCTLARR (കേരള) നിയമത്തിലെ ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി

Analysis of costs and benefits and recommendation on acquisition

Final conclusions on:

- **Assessment of public purpose**

ആമുഖത്തിൽ വളരെ വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിച്ചത് പോലെ, നിലവിൽ ഇരു ചക്ര വാഹനങ്ങൾക്ക് മാത്രം കഷ്ടിച്ച് കടന്ന് പോകാൻ പറ്റുന്ന പുതിയപാലത്തിന് പകരമായി, കനോലി കനാലിനു കുറുകെ ഒരു വലിയപാലം നിർമ്മിക്കപ്പെടാൻ വർഷങ്ങളായി ഇവിടുത്തുകാർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പല ഘട്ടങ്ങളിലും സമരപരിപാടികൾ തന്നെ നടത്തിയതായി അറിയുന്നു. ഈ പുതിയപാലത്തിന്റെ ഇരുഭാഗങ്ങളിലുമായിട്ടുള്ള വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക്(ആശുപത്രിയും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും അടക്കം) വളരെ എളുപ്പത്തിൽ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടാനുതകുന്ന ഒരു പ്രധാന മാർഗ്ഗമാണിത്. നാട്ടുകാരുടെ പ്രതിഷേധ സമരങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്, ഈ പദ്ധതി അവരുടെ ആവശ്യം തന്നെയാണ്. കാലചക്രത്തിനനുസൃതമായി ഈ മേഖലയും നഗരത്തിനോടൊപ്പം തന്നെ വികസിച്ചു വരുമ്പോൾ, നാട്ടുകാരുടെ അനാവശ്യമായ സമയ നഷ്ടവും ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ തന്നെ ഈ പദ്ധതിക്കായുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പൊതു ആവശ്യാർത്ഥം തന്നെയാണ്.

- **Less displacing alternatives**

വലിയപാലവും അതിനനുയോജ്യമായ, അന്തർദേശീയ നിലവാരത്തിലുള്ള സമീപന റോഡുകളും പാലത്തിന്റെ ഇരുശത്തുമായി, ഇവിടെ താമസക്കാരുടെ ആവശ്യാർത്ഥം നിർമ്മിക്കുന്ന സർവ്വീസ് റോഡുകളും ഉൾപ്പെട്ട പദ്ധതിയായതിനാൽ, ഈ പാലത്തിനും

പഴയ റോഡിനോടും ചേർന്ന സ്ഥലം തന്നെ ആവശ്യമായി വരുന്നതിനാൽ, പകരം സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ച് പരിഗണിക്കാൻ നിർവ്യാഹമില്ല.

- **Minimum requirement of land**

വളരെ ഇടുങ്ങിയ പഴയ ഗ്രാമീണ റോഡിന് പകരമായി, 7.5 മീറ്റർ വാഹന വീഥിയുള്ള റോഡിനായിട്ട് ഇവിടെ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. അതുപോലെ തന്നെ പാലത്തിന്റെ ഇരുവശത്തുമുള്ള താമസക്കാർക്കും, മറ്റ് കച്ചവടക്കാർക്കും സൗകര്യാർത്ഥം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സർവ്വീസ് റോഡിനായാണ്, പാലത്തിന്റെ ഇരുഭാഗത്തും അധികം സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഈയൊരു ആവശ്യത്തിനായുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത്.

- **Nature and intensity of social impacts**

ഈ പദ്ധതിക്കായി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന സാമൂഹ്യ ആഘാതത്തിന്റെ തീവ്രതയും സ്വഭാവവും വില്ലേജിന് അനുസൃതമായി വ്യത്യസ്തമാണ്. നിലവിലെ പാലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്ത് കസബ വില്ലേജിലെ റീ. സ. 399 ലെ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടാനുദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ശ്രീ ജയരാജ് കുടുംബമായി താമസിച്ചു വരുന്ന വീടും, ജയരാജ് ജോലി ചെയ്തു വരുന്ന ഒരു മുറിയും ഉൾപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ കിഴക്ക് ഭാഗത്ത് കോട്ടുളി വില്ലേജിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് രാധയുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ ഉപയോഗിക്കാത്തതും പഴകി ദ്രവിച്ച് കിടക്കുന്ന ഇരുമുറികളുള്ള കെട്ടിടവും ബൈപ്പാസ് റോഡിന്റെ കിഴക്ക് ഭാഗത്ത് ശ്യാമളയുടെ പറമ്പിലെ ചമയങ്ങളുമാണുള്ളത്

- **Viable mitigation measures extent to which mitigation measures will address costs**

ജയരാജിന്റെ പഴക്കം ചെന്ന വീടിന്റെ പ്രധാന ചുമർ അടക്കം മാർക്ക് ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ഥലത്തു വരുന്നതിനാൽ, പൊളിക്കപ്പെടുന്നത് വീടിന്റെ മൊത്തം ഉറപ്പിനെ ബാധിക്കുന്നു. അതിനാൽ തന്നെ വീട് മൊത്തമായി വില നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ഇദ്ദേഹം ജോലി ചെയ്തു വരുന്നതും സ്വന്തം ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതുമായ കടമുറിയും നഷ്ടപ്പെടുന്നു. നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയതു പോലെ സ്ഥലത്തിനും കെട്ടിടത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കപ്പെടുകയും, നിലവിലെ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിൽ അയവ് വരുത്തി പുതിയ വീടിന്റെ പ്ലാൻ അംഗീകരിക്കപ്പെടുകയും പുതിയ വീട് എടുക്കുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ, അനുവദനീയമായ സമയ പരിധി വരെ താൽക്കാലിക

താമസ സൗകര്യത്തിന് വാടക നൽകപ്പെടുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ ഒഴിവാകും. കോട്ടുളി ഭാഗത്തുള്ളതു സംബന്ധിച്ചപ്രായോഗിക നടപടികളും മൂന്നു പരാമർശിച്ചതാണ്.

വേഗത്തിൽ വികസിച്ചു വരുന്ന നഗരത്തോടൊപ്പം ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളും വികസിച്ചു വരികയാണ്. ഇവിടുത്തെ താമസക്കാരുടെ ചിരകാല സ്വപ്നമാണ് ഈ പാലം. ഈ പാലം യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നതോടെ, ഈ പുതിയ പാലത്തിന്റെ ഇരു ഭാഗത്തുമുള്ളവർക്ക് വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ വേഗത്തിൽ എത്താനും അതു വഴി ഏറെ സമയ ലാഭവും ഉണ്ടാകുന്നു. ഈ സമയത്തെ സുഷ്ട്യനുവുമായി വിനിയോഗിക്കപ്പെടാൻ കല്പിയുന്നു. അതിനാൽ തന്നെ ഈ പദ്ധതിക്കായി ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്ന തുകയുടെ എത്രയോ മടങ്ങായിരിക്കും തിരികെ ലഭിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതി പൂർത്തിയാകുന്നതോടെ പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും ഉണ്ടാകുന്ന നേട്ടം, ഈ പ്രദേശത്തെ ജനതയുടെ ജീവിതനിലവാരത്തിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റം ഇവയൊക്കെ മൂല്യാതീതമാണ്.

• Final recommendation on whether the acquisition should go through or not

വലിയപാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനോടനുബന്ധിച്ച്, രാജ്യാന്തര നിലവാരത്തിലുള്ള സമീപന റോഡുകളും, സർവ്വീസ് റോഡുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പ്രയാസങ്ങളെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ ലഘൂകരണ പദ്ധതികളെ കുറിച്ചും വിശദമായി തന്നെ പ്രതിപാദിച്ച് കഴിഞ്ഞതാണ്. RFCTLARR Act 2013, RFCTLARR Act(Kerala) Rule 2015 എന്നിവ പ്രകാരം ആഘാതം ഉണ്ടാകുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതോടെ ന്യായനിർവ്വഹണ തത്വപ്രകാരം ആഘാതം പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ സ്ഥലം ഏറ്റെടുപ്പ് പരിസ്ഥിതിക്ക് ആഘാതം ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അതിനാൽ തന്നെ പ്രദേശത്തുകാരുടെ ഏറെ കാലമായുള്ള കാത്തിരിപ്പിന് വിരാമം ഉണ്ടാകുന്നു. ഒരു പദ്ധതി എന്ന നിലയിലും, ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രമായ വളർച്ചയ്ക്കും മറ്റ് തരത്തിലുള്ള വികസനത്തിനു ഗതിവേഗം ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഈ പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ട് പോകാവുന്നതാണ്.

18/06/20202

ചെയർമാൻ
സാമൂഹ്യആഘാത പഠന യൂണിറ്റ്
കയ്റോസ്- കണ്ണൂർ